

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

**Біолого-екологічний факультет
Кафедра зоології та екології**

Захист рослин

ПРОГРАМА

вибіркової навчальної дисципліни

Для першого бакалаврського рівня спеціальності: 091 Біологія; 101 Екологія.

Дніпро
2017 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Голобородько К.К. к. б. н., доц. кафедри зоології та екології ДНУ імені Олеся Гончара

Обговорено та схвалено науково-методичною комісією за напрямом підготовки/спеціальністю

“ ” 201 року, протокол № Голова

„ ” 2017 р. № Голова

„ ” 2017 р. № Голова

„ ” 2017 р. № Голова

„ ” 2017 р. № Голова

Схвалено Вченою радою біолого-екологічного факультету
Протокол від

“ ” 201 року, протокол № Голова Севериновська О.В.

ВСТУП

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Захист рослин» складена відповідно до освітньо-професійної для першого бакалаврського рівня спеціальностей 091 Біологія; 101 Екологія.

Предметом.

Міждисциплінарні зв'язки: із загальною зоологією, ентомологією, біологією, екологією, хімією, ботанікою, фізіологією рослин, мікробіологією.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

Змістовий модуль 1. Господарське значення шкідників польових і городніх культур, їх біолого-екологічні особливості.

Змістовий модуль 2. Господарське значення шкідників садово-ягідних і паркових культур, біолого-екологічні особливості.

Змістовий модуль 3. Сучасні методи захисту рослин.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання дисципліни „Захист рослин” на основі вивчення рис загальної організації, біології та екології комах отримати цілісну систему знань про сучасну систему захисту рослин, як невід’ємну частину ведення багатьох галузей господарства.

1.2 Завдання вивчення дисципліни „Захист рослин”:

- надання студентам знань про сучасні методи захисту рослин;
- озброєння прийомами і уміннями правильно відбирати пошкоджений матеріал у польових умовах, що в подальшому дозволить визначити основне коло шкідників;
- практичне оволодіння технологіями інтегрованого захисту рослин;
- формування професійної позиції, потреби у самовдосконаленні;
- формування освіченої, творчої особистості майбутнього фахівця здатного створити позитивний клімат в робочому середовищі та поза його межами.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- основні риси організації комах;
- сучасну систему основних видів-шкідників господарства;
- основні передумови спалахів чисельності видів-фітофагів;
- методи захисту рослин;
- технології застосування агротехнічного методу захисту рослин;
- сучасні препарати та методики застосування хімічного методу захисту рослин;
- особливості використання біологічного методу захисту рослин.

вміти:

- правильно зібрати пошкоджений матеріал;
- провести відбір шкідників у польових умовах;
- визначити основні види-шкідники;
- проводити обліки чисельності шкідників;
- визначати пороги шкодочинності в агроєкосистемах різного рівня;
- вибрати адекватний метод захисту рослин в кожній конкретній ситуації.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться години/ кредитів ECTS.

– 2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Господарське значення шкідників польових і городніх культур, їх біолого-екологічні особливості.

Тема 1. Біологія шкідників польових культур.

Тема 2. Біологія шкідників городніх культур.

Змістовий модуль 2. Господарське значення шкідників садово-ягідних і паркових культур, біолого-екологічні особливості.

Тема 1. Біологія шкідників садово-ягідних культур.

Тема 2. Біологія шкідників паркових та лісових культур.

Змістовий модуль 3. Сучасні методи захисту рослин.

Тема 1. Агротехнічні методи захисту рослин.

Тема 2. Хімічні методи захисту рослин.

Тема 3. Біологічні методи захисту рослин.

3. Рекомендована література

1. **Антонюк С. І.** Сільськогосподарська ентомологія. – К.: Вища школа, 1984. – 271 с.
2. **Бей-Биенко Г. Я.** Общая энтомология. – М.: Высшая школа, 1980.
3. **Білик О. М.** Захист злакових і бобових культур. Навчальний посібник. – Х.: Еспада, 2005. – 675 с.
4. **Брянцев Б. О.** Сільськогосподарська ентомологія. – К.: Урожай, 1968. – 368 с.
5. **Голобородько К.К.** Ентомологічне знаряддя та прилади для дослідження безхребетних тварин у польових умовах. – Д.: ДНУ, 2005. – 68 с.
6. **Довідник із захисту рослин/** За ред. М.П. Лісового. – К.: Урожай, 1999. – 744 с.
7. **Довідник із захисту польових культур /** За ред. В. П. Васильєва. – К.: Урожай, 1993. – 224 с.
8. **Довідник із захисту сідів і парків від шкідників та хвороб /** За ред. О. С. Матвієвського. – К.: Урожай, 1990. – 256 с.
9. **Мовчан О. М.** Карантинні шкідливі організми. Частина 1. Карантинні шкідники. – К.: Світ, 2002. – 288 с.
10. **Пахомов О.Є., Гассо В.Я., Булахов В.Л. та ін.** Посібник до навчальної польової практики із зоології. – Д.: ДНУ, 2007. – 112 с.
11. **Прелік пестицидів і агрохімікатів, дозволених до використання в Україні.** – К.: Юнівест, 2003. – 348 с.
12. **Программа и методика биогеоценологических исследований.** – М.: Наука, 1977. – 404 с.
13. **Рубан М. Б.** Сільськогосподарська ентомологія. – К.: Арістей, 2007. – 520 с.
14. **Фасулати К.К.** Полевое изучение наземных беспозвоночных. – М.: Высшая школа, 1961. – 287 с.
15. **Фасулати К.К.** Полевое изучение наземных беспозвоночных. – М.: Высшая школа, 1971. – 387 с.
16. **Фегри К., ванн дер Пэйл Л.** Основы экологии опыления. – М.: Мир, 1982. – 375 с.
17. **Фурсов В. Н.** Как собирать насекомых-энтомофагов. – К.: Логос, 2003.
18. **Фурсов В. Н.** Как изучать насекомых-энтомофагов. – К.: Логос, 2003.
19. **Шкідники овочевих і плодово-ягідних культур та заходи від них /** За ред. М. Б. Рубана. – К.: Урожай, 2004. – 264 с.
20. **Яхонтов Ю. А.** Курс общей энтомологии. – М., 1986.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання : залік

5. Засоби діагностики успішності навчання: тестування